

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Bokopis se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 291.

V Ljubljani, v torek 21. decembra 1886.

Letnik XIV.

Deželni zbor Kranjski

(Četrta seja, 21. decembra)

Predseduje deželni glavar grof Thurn, v imenu vlade je pri seji gospod deželni predsednik baron Winkler.

Med došlimi peticijami izročil je Pfeifer več prošenj za brezplačno dobitev ameriških trt. Dotične peticije so poslale občine: Krško, Kostanjevica, Cerklje, Šentjernej, sv. Križ, Velika Dolina, Radovica, Semič, Drašiče, Toplice (neposredno), potem vodstvo ljudske šole v Radovici in protifilokserno društvo na Dunaju. Deželni glavar je izročil prošnjo paznikov posilne delavnice za povikšanje plače, ter jo toplo priporoča poslancem.

Ko se prečita in potrdi zapisnik zadnje seje, ter razdelé došle peticije, se v prvem branji rešijo naslednja poročila deželnega odbora: Računski zaključek deželnega zaklada za l. 1885 se v pretresanju in poročanju izroči finančnemu odseku. Ravno tako poročilo gledé pomanjkanja prostorov v Ljubljanski bolnišnici in blaznici ter poročilo o nameravanem razširjenji deželne prisilne delavnice in o nasprotnih peticijah obrtnega društva.

Načrt občinskega zakona za Kranjsko izročil se bo posebnemu občinskemu odseku, letno poročilo za dobo od 1. avgusta 1885 do 30. novembra 1886 pa nalašč v ta namen izvoljenemu pregledovalnemu odseku.

Zatem poroča poslanec Faber o napravi gozdnih drevesnic ter v imenu gospodarskega odseka predlaga:

1. Na deželnem posestvu Germ se napravi gozdna drevesnica ter se njeno oskrbovanje izroči vodstvu tamošnje vino- in sadjerejske šole.

2. C. kr. deželna vlada se naprosi, da bi državni gozdarski organi brezplačno nadzorovali gozdne drevesnice in da bi se za nadzorovanje gozdne drevesnice v Grmu v gozdno-tehničnem oziru dovolila pomoč c. kr. gozdnega nadzorstva v Novem mestu.

3. Deželna vlada se naprosi, da bi se gozdna drevesca iz c. kr. središnje gozdne drevesnice oddajala ceneje kakor doslej, ako bi ne bilo mogoče, jih jim dajati zastonj.

4. Za napravo gozdne drevesnice v Grmu in za njeno ograjo dovoli se za l. 1887 podpora 300 gl., za napravo občinskih gozdnih drevesnic po drugih okrajih pa podpora do največjega zneska 300 gl. iz deželno-kulturnega zaklada.

Ti predlogi se sprajmo brez premembe.

Dalje g. Faber poroča o prošnji županstva v Kostelju za uvrstitev okrajne ceste Kočevje-Brod med deželne ceste, ter v imenu gospodarskega odseka priporoča, da naj se ta prošnja izroči deželnemu odboru, ki naj se pri novem kategoriziranju cest nanjo ozira. Ta predlog se sprejme.

Dr. Samec poroča o prošnji okrajno-cestnega odbora Radoljskega za razdelitev cestnega odbora v dva delokroga. Gospodarski odsek priporoča, da naj se ta prošnja ne usliši, in zbor pritrdi temu predlogu. Za jutri se pa odloži druga prošnja okrajno-cestnega odbora Radoljskega za dovoljenje pobiranja mostnine, oziroma cestnine pri Blejskem mostu, ker je zboru došlo mnogo nasprotnih peticij.

Baron Švegelj poroča v imenu finančnega odseka o proračunu muzejskega zaklada za l. 1887, ki se potrdi s potrebnostjo 3902 gl. 70 kr. in zaklado 332 goldinarjev 56 1/2 kr. Primanjkovalo bode toraj 3570 gl. 13 1/2 kr., ki se bodo pokrili iz deželnega zaklada. Po nasvetu istega poročevalca se potrdi računski zaključek muzejskega zaklada za l. 1885 s pristavkom, da naj se posamezni stroški naštevajo po štirih glavnih razdelkih, ki jih deželni odbor omenja v svojem poročilu.

Poročevalec pri tej priliki omenja, kako koristno bi bilo za domačo obrt, ako bi se v deželnem muzeji osnoval poseben obrten oddelček, in bi se kranjska hranilnica naprosila, da bi v ta namen dovolila primerno podporo. Toraj nasvetuje naslednjo resolucijo, ki jo deželni zbor sprejme brez ugovora:

1. Iz zneska, ki se za podporo obrtnega poduka postavlja v deželni proračun, se dovoli 500 gl. za osnovo obrtnega muzeja in nakup potrebnih reči.

2. Deželnemu odboru se naroča, da vse v ta namen potrebne reči vkrene in to naznani tudi kranjski hranilnici, ki se za ustanovo takega muzeja

zanimiva, ter ji na srce položiti, da bi blagohotno podpirala to novo podvzetje.*

Poročilo deželnega odbora zastran živinozdravnika v Radolici se dene z dnevnega reda.

Poslanec Detela za njim o prošnji okrajno-cestnega odbora v Kranji, ter v imenu finančnega odseka predlaga, da naj se temu odboru izbrise dolg 1000 gl., ki mu jih je bil posodil deželni zaklad za cesto iz Kranja v Čirčiče, ker je ta cesta stala 14.000 gl., in odbor za njo ni dobil nikakoršne deželne podpore, dasi je vrh tega še ves pri cesti nalomljeni kamen speljal k gorenji Savi in porabil za vtrjenje Savskega obrežja.

Poslanec baron Taufferer je temu predlogu ugovarjal, češ, da Kranjski okraj nima dosti stroškov za ceste, ker je imel vseskozi majhne doklade, med tem, ko so imeli drugi okrajji veliko večje doklade. — Poročevalec Detela ga je pa dobro zavrnil, da bi Kranjski okraj že še zmagal teh 1000 gl., da pa pravica zahteva tudi temu okraju dovoliti deželno podporo, ker plačuje od 40 do 50.000 gl. deželnih priklad, iz katerih se drugim okrajem dovoljujejo raznotere podpore. Toraj pač zasluži, da se tudi njemu dovoli mali znesek.

Poslanec Dežman je pritkaval Tauffererju in podiral nasvèt finančnega odseka, češ, da cestni odbor ni prosil podpore, da je okraj jako premožen, da bi se bil moral obrniti do deželnega odbora in dokazati potrebo, da bi moral sicer vsak davkarski okraj prositi za odpis dolžnih priklad, da po okrajnih cestah v Kranjskem okraju ni nobenega prometa in da je bil iz ljubezni do bližnjega cestni odbor zavezan podpirati Bezniško občino.

Dobro sta Dežmana zavračala poslanca Klun in Detela. Prvi je Dežmana opomnil, da v odseku ni ugovarjal, da inštrukcija, na katero se je Dežman skliceval, velja za stare ceste, nove pa mora dežela po enakem načelu in v enaki meri podpirati povsod. Ako cestni odbor ni prosil podpore in ni hotel nadležen biti, pač ne zasluži, da se mu sedaj prošnja odbije. Ako veleva § 8 inštrukcije, da se imajo cestni odbori za podporo obračati do deželnega odbora, jim s tem pač ni prepovedano obračati se do

LISTEK.

Dva prizora; žganje — bratovščina treznosti in še kaj.

(Konec.)

Ne zamerite mi, da za slovo še malo ob žganje trčim. Ne morem se tako lahko od njega ločiti, kakor bi kdo mislil. Vzrok je, ker sem jaz tudi iz tistega kraja doma, kjer se žganje prodaja in — pije. V svoji prvi mladosti videl sem ljudi frakljati. Enkrat ponudili so tudi meni žganja; pil sem ga, ker so ga pili drugi in še dober se mi je zdel. Precej pa tečem domu in rečem materi: jaz sem pa pijan. Spominjam se, da me doma niso prav prijazno sprejeli. Vedel sem zdaj, da pijan biti ni prav. Pozneje sem slišal, da je brinjevec za zdravje, če se po pameti vživa. Verjel sem. Če se koga vodenica prijema, sem slišal, je brinjevec koristen, s pomočjo brinjevca se človek obvaruje lagljeje nalezljivih bolezni. Pri priložnosti vprašal sem izvedenega zdravnika: ali res kaj pomaga brinjevec proti koleri, odgovori mi, da prav nič. Še ga vprašam, ali je res

dober brinjevec vsaj zoper vodenico, zopet odgovor:

„Nič ne pomaga“. Vidite še brinjevcu nisem mogel časti rešiti, toraj bi ne bilo prav nobene škode, ko bi vsim žganim pijačam podpisali enkrat za vselej mrtvaški list. Ali nekoliko svojeglaven pa bi le rad bil tudi v tej reči. Včasih prišel sem iz pota, truden, spehan, potem žejin. Čas mi ni pripuščal, da bi se bil počasi hladil, težko mi je dejala žeja. Segel sem po požirku dobrega brinjevca in zdelo se mi je, da je žeja potihnila, lagljeje sem se ohladil. Ne rečem, da je tako ravnanje, kdo vé, kako koristno; a žejo vtolažil mi je v sili in naglici vendar-le — brinjevec. In če bi vi smatrali to za smrten greh, ne pristopim k družbi treznosti. Pri pravilih dajte prostor tudi malim grehom, ne smatrajmo vse za velik greh kar ni treba — kaj pa da hvaliti tudi malega ne smemo. Družba ali bratovščina naj bi, po mojih mislih, po svoji moči in zmožnosti odvrčevala od žganjepivstva in sploh od pijančevanja. Zadosti bi bilo, da ud le duhovniku, kateri ga v družbo sprejme, objubi, da se bo varoval pijančevanja sploh, posebno pa žganja; da bo dalje tudi druge k enakemu ravnanju z ljubeznijo in po moči napeljeval; da bo skrbel, da njegovi posli ne bodo dobivali žganja. Prodajalec naj

bi obljubili, da ne bodo nikdar in nikomur žganja dajali čez mero. Naj se tudi oni v prid domovini in ubogemu človeštvu odpovedó tistim par grošem, ki jih pri tem vlové, ki so pa krivični ter blagoslova božjega krčmarju ne morejo prinesti. Preojstre obljube bi se težko spolnovale, prelomljenje bi pa rodilo vestne zadrege, dvome in težave spovedencu in spovedniku. Hočem reči, pri nas je ta strašna razvada postala že preveč vkoreninjena, zato je treba previdno ravnati.

Družbe treznosti naj bi se vpeljale povsod in sicer s pridigo in kolikor mogoče slovesno. Kolikor sem mogel jaz opazovati, vém, da se naše ljudstvo rado zanima za vse, kar je nenavadnega, novega. Ako bi bilo slovesno vpeljevanje družbe napovedano, vdeležili bi se je marsikteri, ki bi se sicer ne brigali zato. Nekteri bi prišli seveda le bolj iz radovednosti; ali ko bi slišali goreče prepričevalne besede govornikove, bi pristopili k družbi. Dober nasvèt je tudi, da naj se družba ne preobloži s pobožnimi vjaji, naj se nasvetuje le kak „Ave Marija“ ali „Memorare“. Prizadet bo pri tej družbi le bolj moški spol; tega za družbo pridobiti, naj bo glavna skrb. Moški spol se pa že po svojem sta-

deželnega zbora še s tem večim zaupanjem, ker deželni zbor vendar več velja in več premore, kakor deželni odbor. G. Dežman je trdil, da se morajo prosilci izkazati s proračuni, načrti itd. Ali se pa kranjski cestni odbor ni dovolj izkazal, ker kaže že na dovršeno cesto, ki je vendar boljši razlog, kakor sam načrt. Ako se dovoli kranjskemu odboru odpis dolga, pač ne sledi, da se bodo morali davkarskim okrajam odpisovati dolgovi. Sicer se pa deloma godi, kadar so okrajji poškodovani po toči ali sploh elementarnih nezgodah. Dežman pravi, da je okraj premožen, da lahko plačuje davke. Toraj zato, ker je okraj premožen, naj plačuje vse sam in naj za nobeno novo cesto ne dobi deželne podpore, kakor drugi okrajji. Ako Dežman trdi, da so imeli pred pričetkom dela naloženih 1800 gld. v hranilnici, bi bil moral pomisliti, da je bilo treba cestnemu odboru skrbeti še za 12000 gld. Sicer pa govornik ne vé, kako se strinja hvala Dežmanova, da je okraj premožen, z njegovo trditvijo, da v Kranjskem okrajji po okrajnih cestah ni nobenega prometa, nobenega težkega voza, in kakor da bi bil Kranj najslabšeju gnujzdo na Kranjskem in bi se sami cigani klatili okoli njega. (Veselost!) Dežman je omenjal, da je bil cestni odbor, ki je nalomljeni kamen v vrednosti čez 1000 gl. podaril Bezniški občini, iz ljubezni do bližnjega dolžan tako ravnati. Zapoved ljubezni do bližnjega naj toraj veže cestni odbor, deželnega zbora pa ne? Konečno poslanec Klun priporoča zboru, da naj pritrdi odsekovemu predlogu.

Enako odločno je Dežmanu ugovarjal poročevalce Detela in zlasti kazal, da Dežmanovo sklicevanje na Mokronoški okraj ne velja. Dežman je namreč grajal, da bi se za cestno zgradbo, koja je stala 14.000 gld., dala podpora 1000 gld.; a lansko leto ni prav nič vgovarjal in je zato glasoval, ko se je dovolilo cestnemu odboru v Mokronogu v seji 21. januarja 1886 1500 gld. za cestno zgradbo med Mokronogom in Dolenjimi Lakricami, koja je veljala le 2987 gld. 59 kr. Med svojim govorom omenjal je Detela tudi to, da Dežman ne nasprotuje predlogu iz prepričanja, ampak iz nekake mržnje do Kranjskega okraja. Dežman je pri teh besedah skočil na kviško in od deželnega glavarja zahteval, naj posvari govornika. (Klic: Vi nimate besede!) Deželni glavar omenja, da izraz poročevalcev ni bil primeren, potem Detela nadaljuje svoj govor.

Konečno se sprejme predlog odsekov in cestnemu odboru izbriše dolg 1000 gld.

Poslanec Klun poroča o prošnji podpornega društva Novomeške gimnazije, kteremu se dovoli podpora 250 gld.

Poslanec Šuklje poroča o proračunu učiteljskega penzijskega zaklada za l. 1887, ki se odobri s potrebnostjo 19.405 gld. in zaklado 8358 gld. Primanjkljaj 11.047 gld. se bode pokrila iz deželnega zaklada.

Dalje poroča o prošnjah učiteljev okraja Krškega, Litijskega, Radoljskega in Črnomaljskega za zboljšanje plač, pa učiteljske konference v Postojni za povečanje plače učiteljem na enorazrednicah, ter gledé na to, da bi bilo treba premeniti šolski zakon, kar se pa ne more zgoditi mimogredé, ampak bode skoraj treba nove vsestranske organizacije učiteljev.

lišču boji dolge molitve, ker njemu je izročena v prvi vrsti skrb za delo, na njegovih ramah leži delovanje na zunaj, gospodarstvene zadeve, njemu je skrb za prihodnost družine, toraj se mu res ne more zameriti po vsem, da ni poseben prijatelj dolgih molitev. Izvrstna je misel, da naj se ustanovi družba treznosti; le urno na delo! pa je takoj treba začeti in ne odjenjati.

Ker pa so v vsaki fari tudi taki, ki bolj popolno živeti želé, in so pripravljene iz resnične ljubezni do Boga še bolj se zatajevati, toraj je želeli, da bi se vsem, kteri to želijo, dala priložnost vpisati se v tretji red sv. Frančiška. Kjer so samostani sv. Frančiška blizo, je to lahko, drugače je v krajih, kjer so samostani daleč.*) Nikar ne recimo, taki ljudje so sitni. Ko smo enkrat sprejeli jarem Gospodov, ga moramo možko nositi, naj bo priložno ali nepriložno. Počiti si smemo, ali odjenjati od dela ne smemo, nam ne gré.

*) Tudi ni take sile, ker duhovniki, če so sami tretjeredniki, dobijo lahko za sprejem in za vodstvo vse potrebne pravice. Vredn.

teljskih služb, v imenu finančnega odseka predlaga, da se dotične prošnje za zdaj ne uslišijo.

Po končanem dnevnem redu izročila se je nasledna interpelacija:

Pri e. kr. okrajnem glavarstvu v Kamniku se je za nekaj časa uvela praksa, da ono na podlagi gozdne postave in njenih kazenskih določeb obsoja otroke, ki še niso nastopili niti najstarejšega leta, zaradi paše po gozdih na zapor, „arrest“, ktera kazen se izvršuje deloma pri e. kr. okrajni sodnji v Kamniku, deloma pri oni na Brdu, ker okrajno glavarstvo nima lastnih prostorov za zapor.

Ako je že tako postopanje v jasnem nasprotju s povsem veljavno določbo kazenskega zakona, da se ima nedorasel otrok do starosti dopolnenih deset let, — ako je zakrivil tudi najhujše hudodelstvo, — izročiti le v domačo kazen, zvezana je izvršitev teh obsodb z ozirom na neugodne razmere v prostorih ječ pri imenovanih sodnijah z nedostatkom, da so ti otroci zaprti v družbi odraslih kaznjencev. Tako se je zgodilo, da so bili pri e. kr. okrajni sodnji v Kamniku vsled obsodbe e. kr. okrajnega glavarstva zaprti trije otroci, in sicer jedna deklica in dva dečka, — vsi nedorasli — (unmündig) šest ur v družbi neke tatice, ker ni bilo drugega praznega prostora.

Minuli teden pa bi se imel na Brdu vsled rekvizicije e. kr. okrajnega glavarstva v Kamniku zapreti devetleten deček tudi zaradi prestopka gozdne postave na šest ur. Pa oče, ki je dečka pripeljal, izjavil je, da hoče biti v družbi z dečkom zaprt, ker je oni božjasten, in se oče boji, da se otrok ponesreči v zaporu. Na to je baje e. kr. okrajna sodnja na Brdu izročila vso zadevo predsedstvu deželne sodnije.

Podpisani si v oči gled takemu nezakonitemu postopanju e. kr. okrajnega glavarstva v Kamniku usojajo povprašati gospoda deželnega predsednika kot načelnika e. kr. deželne vlade:

1.) Je li njemu navedeno postopanje e. kr. okrajnega glavarstva v Kamniku znano?

2.) Ali bode on potrebno ukrenil, da se temu nezakonitemu ravnanju konec stori?

V Ljubljani, 21. decembra 1886.

Janko Kersnik s. r., dr. Papež s. r., Šuklje s. r., Klun s. r., dr. Poklukar s. r., Detela s. r., dr. Vošnjak s. r., Kavčič s. r., Pfeifer s. r., dr. Mosché s. r., Dev s. r., dr. vit. Bleiweis s. r., Lavrenčič s. r., Pakiž s. r., Murnik s. r., Mohar s. r., Hren s. r., dr. Sterbenec s. r., Stegnar s. r., Robič s. r.

Ob 1/2. uri bila je seja sklenjena in prihodnja seja napovedana za jutri 22. t. m.

Sprideni Dunaj.

Bil je čas, ko si pod milim Bogom nisem ničesar srčneje želel, kakor Dunaj, prestolnico našega cesarstva videti, o kateri sem toliko zanimivega bral! Vročja želja se mi je spolnila v jako obilni meri. Toda takrat je bil Dunaj še vse drugače mesto, kakor je dandanes. Ne, kdo vé kaj manj lep in občudovanja vreden za oči, kakor dandanes, bil je tedaj Dunaj v versko-nravnem oziru še vendar čisto drugačen, kakor danes. V tistem času nisi še čul, da bi se bili okoli ust še skoraj mlečni otroci samomorili, če so čuli tih pa tam kako trpko besedo, ali če jim je v šoli pri razredovanju njih vednosti račun vnesel. To danes v prestolnici našega cesarstva ni prav nič izrednega. Če deset- ali dvanajstleten deček v šoli konec poluleta v spričevalu kje dvojko vglada, kjer se je vsaj kakega za silo „gentigend“ nadjal, že teče k puškarju, kjer si kupi revolver, s kterim misli, da bo vsaj žaljeni časti zadostil! Če je pa že šolska mladina taka, kaj naj pričakujemo od odraslih, kterim je vendar saj telo, če ne pamet, že zdavnej dorastla? Nič, prav nič drugega, kakor le zdatno več odstotkov samomorov. Poslednji teden je bil po izkazu Dunajskih listov jako bogat v tem oziru, in tretja adventna nedelja pa cvet samomorilstva!

Nič manj kakor devetero samomorov, deloma poskušanih, deloma izvršenih, javilo se je redarstvu! In kako razni so povodi tem hudodelstvom nad lastnim bitstvom! Nesrečna ljubezen in bojazen pred kaznijo, siromaštvo in napačna špekulacija, nepoštenost in goljufija so glavni vzroki samomorn. Neovrgljivo je pa pri vseh teh pomilovanja vrednih ljudeh glavni povod samomoru — pomanjkanje vere in nenravno življenje. Tako obupano in vsega čas-

nega oropano človeče, namesto da bi se zateklo v to ali ono cerkev, kjer bi izvestno našlo tolažbo in pomoč, hiti v kalne valove Dunava peklju v žrelo; namesto da bi se prijelo, kakoršnega koli dela, če tudi kamenje tleči ob cesti, gré in si rajši nastrže s klinčkov fosforja, popije v pijači cijankalija, ali se malo povikša z motvom do kljuka ali štekla, ker se sramuje nizkega dela, bedak pa ne pomisli, kako sramoto zapusti svoji rodovini in kako nesrečo pripravlja sam sebi.

Kam je pač zašel nekaj tako slavnoznani, veseli, brezskrbni Dunaj, toliko vdan svojemu vladarju? Res je, da se je v teku nekterih stoletij marsikaj spremenilo tudi na Dunaji, kakor povsod, toda če se spreminjajo časi, se moramo tudi mi po njih ravnati ter po novih razmerah svoje delovanje in življenje vravnati. Ne bomo tajili, da je včasih dandanes res težko delo dobiti in da marsikaj hira, kar je nekaj cvetelo. Toda ne moremo si kaj, da ne bi izrekli zopet z druge strani prepričanja, da se dela nikjer ne manjka, pač pa pravih ljudi, ki bi se ga hotli poprijeti in z zaslužkom biti zadovoljni. Prevelika častihlepnost in razkošno življenje, puhla izreja po eni strani, ter popolna brezvernost po drugi strani, to so vzroki, da se dandanes mnogim ljudem tako hudo godi.

Tudi je popolno napačna misel in trditev, da samo reveži in siromaki pripadajo samomoru. O, ne, ali saj ti so v manjšini; mnogo je takih med samomorci, ki bi si bili lahko vsak dan sproti zbirali, kaj bodo jedli, ali s čem se oblačili, in ki bi se bili lahko na mehkih blazinah v kočijah po mestu vozili, ki so pa namestu krščanske zmernosti in poštenega dela rajši segli po igri, po bokalu, po razkošnosti, iz kterih prej ali slej sledi revščina, sramota, obup in samomor.

Groza človeka spreletava pri premišljevanju današnje dobe in obilnih samomorov. Tudi v starih časih je ta ali oni segel po motvozu ali hotel premeriti globokost kake vode, ali kako redko je bilo to, kako malokje! Kaki stud in kako začudenje se je izražalo o vsakem takem primerljeju! kako splošno in vsakdanje je pa to dandanes postalo! In — mi smo sicer le Dunaj omenili — kako pa je po drugih večih in glavnih mestih? Ravno tako in še slabše, n. pr. v Berlinu, Parizu, Londonu itd. To je pridobitev našega razsvitljenega veka, ki se po eni strani tako ponosno ozira na svoje prednike, češ, kaj bote vi, jaz sem vek veleumov, ki sem vam prinesel železnico, telegraf in telefon ter razne delalne stroje. Še več, kdo vas je naučil po osemkrat v minuti puško nabiti in vstreliti, kakor jaz? Moji predniki so ob največji spretnosti to komaj enkrat zvršili. Da, vse je res, ali menda prav za to je pa toraj ljudem tudi več veljalo njih življenje, kakor pa dandanes, ko se v eni minuti lahko osemkrat vstrelili.

Kaj pomaga razsvitljen um, kaj vse znajdbe, če jih pa človek v svojo škodo, v svojo pogubo obrača. Ljudje še svoj živ dan niso tako divjali za samomorom, kakor ravnokar na Dunaji in po vseh večih mestih, in to kaže, da mora ondi mnogo gnjilega biti. O to pa to! Gnjilega je pa v naših stolnicah več, kakor bi smelo biti. Gnjila je večinoma vsa nrvnost dorastle mladine, ker je bila gnjila podlaga, na kateri se je izgojevala in se še izgojuje v očetovski hiši in na višjih šolah in vseučiliščih. In ta podlaga, to gnjilo stališče so brezverske šolske postave in pa židovski časniki, ki z občudovanja vredno vstrajnostjo že leta in leta sramoté in grdijo sv. vero in katoliško cerkev, njene obrede, njene nauke in njene zapovedi. Samomor popisujejo ti kot nekako junaštvo, kterega je zaslepljenec moral še imeti, da je ubežal „ječi življenja“; dasiravno ga ni večega strahopetneža, kakor je samomorilec, ki si ne upa z vso svojo razsvitljenostjo toliko, večinoma še manj prestati, kakor ubogi kmetovalci po vaseh, ki imajo pa pri vsi svoji nevednosti v časnih rečeh še verno srce.

Toraj ne revščina, ne slabi časi, ne kaj drugega je pravi vzrok tej žalostni prikazni, ampak kakor smo že rekli le silno brezverstvo, ki je žalosten značaj današnjega časa. Kdor je dandanes tolikanj omikan, da se pomilovalno posmehuje svojemu bližnjemu, kedar in ako ga vidi spolnovati svoje krščanske dolžnosti, tak človek je le še za streljaj daleč od samomora. Toraj: Et nunc reges intelligite; erudimini, qui iudicatis terram. Servite Domino in timore — apprehendite disciplinam — ne pereatis de via justa. (In sedaj kralji umejte; dajte se poučiti, ki sodite zemljo. Služite Gospodu v strahu, poprimite se reda postave, da ne zaidete od prave poti).

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. decembra.

Notranje dežele.

Hrvaški deželni zbor prenehal je v soboto s svojim delovanjem za leto, da si odpočije od vednega in nevspešnega prepira, ki je ondi že tako na dnevnem redu, da je lepa beseda že malokdaj slišati. Do 15. februarja bo mir v nesrečni deželi, kateri bi vsaka stranka rada pomagala, se vé, da vsaka po svojem razumu, bolj prav po svoji strasti. Ker je pa svojeglavnost še vedno v veljavi, pač ni čuda, če se hrvaški domoljubi ne morejo zjediniti, kako bi se dalo na bolji način trpeči domovini pomagati. Marsikaka pot bi bila dobra, le ona ne, po kateri fakijska opozicija rešenja pričakuje. Tudi na Hrvaškem imajo namreč fakijsko opozicijo, ki se pa ne bo dolgo držati mogla, kajti zašla je popolno na krive pota. Kjer se čujejo govori, pri katerih pravega Avstrijca strah in groza spreletava, kakoršni so bili namreč čuti iz ust Starčevića in Barčiča v hrvaškem deželnem zboru, kjer je prvi razvijal podobo, kako mu bo dobro dejalo, kedar bota Rus in Črnogorec Avstrijo iz Bosne in Hercegovine podila, drugi je pa v duhu že slišal peket ruskih kosaških konj na Dunajskem tlaku, ki so mu nesli dozdevno rešitev iz avstro-madžarske sužnosti, — ondi, pravimo, je opozicija ne le že okužena, ampak popolnoma gnijla ter mora poginiti, ker nima več zdravega jedra v sebi. Hrvaški narod se nikakor ne strinja z izjavo Starčevića in Barčiča, ker je še vedno neomahljivo zvest svojemu kralju, avstrijskemu cesarju Francu Josipu in prav ta narod se bo skušal otresti zastopnikov, ki ga v tako slabo ime pred svetom spravljajo. Veleizdajice in zasramovalci domovine, za katere se je toliko hrvaške krvi prelilo, tudi na Hrvaškem ne bodo slave želi. Narod jim bo obrnil hrbet, kakor je deloma že storil nemški narod v Avstriji z istim svojimi poslanci, ki vstrajno in izdajalno vedno preko meje škilijo — v Prusijo.

Na **Ogerskem** bodo imeli bodočega junija nove volitve za državni zbor. Priprave za volitve, pri katerih bo prej ko ne zopet palica pela in se bo kamenje vsipalo, kakor smo to že večkrat do sedaj opazovati priliko imeli, so se že pričele po celi deželi. Že vidiš tu in tam gibčne prikazni zgovornih agentov. Zmerna opozicija ima jih že zunaj. Kedar se bo državni zbor zopet pričel, ki se je 18. t. m. čez praznike zaključil, misli vodja zmernih opozicije, grof Apponyi Tiszo opozoriti, da naj skrbi, da se bodo drugo leto volitve dostojneje izvrševale, kakor do sedaj. Preden so se pa gospodje Madjari razšli na božične praznike, je pa opozicija še trgovskega ministra nekoliko v roke vzela. Le-ta je prišel namreč z dokladnimi krediti, češ, da mu je pri zgradbi palače denarja zmanjkalo. Opozicija mu je na to odgovorila, da ni čuda, če mu ga manjka ker je pri zgradbi tako lahkomisljeno ž njim delal, kakor bi ga bil na cesti pobiral. Na ta način državni proračun ne bo nikdar v redu. Opozicija je zaradi tega predlagala, da naj se trgovskemu ministru izreče graja, katero je pošteno zaslužil, večina je pa z glavo odkimala češ da ni treba. Prej ko ne si je mislila, kaj pomaga ukor? Kjer je že kravica, naj gre tudi še teliček. Kaj pa je na tem, če je nekaj milijonov dolga več ali manj?!

Vnanje države.

V **belgiškem parlamentu** so imeli minuli teden budgetno debato, pri kateri so liberalci in frasoni hudo prijemali sedanjo katoliško vlado. Vsak si je zbral svojega moža v sedanjem ministerstvu, v kterega se je strastno zaganjal. Konečno so se pa vsi zaleteli v ministerskega predsednika Beernaerta ter so mu svoje mnenje v podobi neke interpelacije izročili. Na tisto je pa Beernaert v četrtek odgovoril. Rekel je, da deželi nič več ne želi take vlade, kakor je bila poslednja liberalna, ki je v šestih letih od 1878 pa do 1884 nič manj kakor 65,845.000 frankov dolga napravila, in so bile pri vsem tem pri nastopu katolikov blagajnice prazne. Dve leti je sedaj, od kar so katoliki na krmilu in že so napravili ravnotežje v državnem gospodarstvu. Liberalci pravijo, da so še danes ponosni na svoj tedanji naučni budget, ki jih je pa sicer v dolgove zakopal. Kaj pa naj rečejo katoliki, ki imajo danes naučni budget še za 4 milijone frankov večji kakor ob času liberalcev, in vendar v državi ni deficita. Se vé da, gospodariti je treba znati, pa gre. Za to pa katoliška vlada za sedaj še ne bo pričela revizije katastralnih postav, ker bi jo to veljalo več milijonov, katerih pa sedaj nima na razpolaganje. Resnica je, da se Belgijska zdatno bolje počuti, kar je v katoliških rokah, kakor pa popreje pri liberalcih. Da liberalci zabavljajo, je umevno; a resnica ostane le resnica.

Grof Pariški se je čez dolgo časa zopet oglašil. Angleški list „Times“ objavlja njegovo pismo, pisano dne 1. septembra prijatelju, kjer grof Pariški pravi, da si je Francija z njegovim pregnanstvom hudo rano vsekala. Vendar pa sedaj že sprevideva, da bo monarhija prišla na vrsto, kedar bo kriza zadosti velika, kajti monarhija z orlean-skim prestolom se z zmerno in zdravo demokracijo prav lahko sporazume. Teh se monarhistom ni treba ogibati, pač pa naj se umikajo s poti povsod radikalcem. Na noben način se ne smejo bratiti z njimi,

če pa že kake podpore potrebujejo (monarhisti namreč), naj rajši počakajo, da pridejo zmerni republikanci, na katere jim ne bo treba dolgo čakati. Na republikance to pismo ni nikakega posebnega vtisa napravilo, če tistega nalašč ne tajé. Vsaj do sedaj se še nobenemu republikanskemu listu ni vredno zdelo pismo grofa Pariškega razpravljati ali vsaj ponatisniti ga, temveč ga prezirajo. Pač pa trdijo, da je nada grofa Pariškega, kmalo na Francoskem monarhijo ustanoviti, tolikošnja, kakor je bila vedno do sedaj, namreč ničeva. Naj republikanci le nikar pred ženitvijo ne ukajo ter naj si zapomnijo, da kdor se poslednji smeja, je na boljem.

Kristijanom se v **istočni Aziji** prav slabo godi. Že več let zaporedoma čuje se o grozovitem preganjanju, kateremu so junaki Kristusove vere razpostavljeni za svoje prepričanje. Povsod jih zatirajo in grozovito mučijo, tako na Kitaju in Tonkinu, kakor tudi v Košinkini. Na Kitajskem so vničili sovražniki kristijanov misijonsko postajo v Čunkinu. Povod temu dalo je nepredvidno in izživljivo postopanje protestantskih misijonarjev, Angležev in Amerikancev, ki so si proti narodni volji postavljali hiše po višavah nad mestom. Ondašnji narod je namreč mislil, da mu bodo tujei iz tistih na mesto streljali. Zato se je dvignilo 1. julija 10.000 mož iz mesta in so vse protestantske stanovanj razbili. Hiše so podirali, cerkveno opravo raztrgali, kelihne pobrali, papir in denar so si ustajniki prisvojili, in duhovnikom ni družega preostajalo, kakor bežati, če so si hoteli rešiti življenje. Dne 10. julija se je preganjanje začelo po okolici Čunkinski. Marsikak krščanski posestnik zgubil je vse svoje premoženje, še celo ob pohištvo so ga pripravili, ker so mu je požgali. 16 misijonskih hiš je bilo popolnoma razdanih. Starčki, kakor otroci, se nimajo nikamor obrniti po pomoč. Misijonski postaji lazarištev v Južnem Kiangsiju se je tudi hudo godilo. Na tisoče in tisoče broječa druhal vrgla se je na krščanske vasi, kjer je ropala, požigala in morila, da se Bogu usmili. Cerkve so bile takoj vse podrte, da, divjaki še celo grobom niso prizanašali. Truplo mrtvega misijonarja Juena potegnili so iz groba, da so še mrtvega skrunili. V južnem Tonkinu napadli so ustaši s topovi in puškami glavno misijonsko postajo Huong-Fuong, pa so se morali umakniti. Misijonarji so namreč francoske vojake na pomoč poklicali in ena sama četica je zadostovala, da so ustaši zbežali. V tej hudi stiski skušali so ubogi kristijani vsaj letni pridelek rešiti, kolikor bi bilo namreč mogoče, ali niti to se jim ni posrečilo. Ponoči so ga jim ustaši zažgali, ob enem so pa tudi še 15 kristijanov pomorili, med temi je bilo 5 žensk. Na nekem drugem kraju padlo je 17 kristijanov divjaški druhal v roke, ki jih je kar od kraja pomorila. V zapadnem Tonkinu pomorili so 700 kristijanov in 30 vasi so jim požgali in sicer meseca avgusta. 9000 kristijanov trpi pa hudo lakoto.

Izvirni dopisi.

Z **Goriškega**, 18. dec. (Princ Plonplon; Čehi; slovenski otroci in Goriški magistrat.) Bog ima res čudne gostače na svetul! Znano je mnogim, da je francoski rudeči princ Napoleon, tudi navadno „Plonplon“ imenovan, napravil svoje dni v Parizu ravno na Veliki petek javno pojedino (banket) z mesnimi jedili v zasramovanje postne zapovedi. A tudi na Goriškem imamo take „Plonplonovce“, t. j. posnemovalce grdavskega rudečega princa „Plonplona“. Hočem reči, takšnih očitnih grdašev ni še videti med slovenskim narodom na Goriškem — vsaj jaz ne vem za-nje — pač pa med italijanskim. Saj tako je prinesel novico Goriški list: „L' Ecco“ v 98. in 99. številki, da so se večinoma občinski svetovalci v Ronkih blizo Monfalkona vdeležili na prvo adventno sredo t. l. v očitno zasramovanje cerkve banketa, obstoječega iz raznih mesnih jedi in razne divjačine. Žalostno pa resnično! Glejte, kam divja svet, kateri ne potrebuje vsled takšnega življenja, „kakor mezeg in konj“, nobenega koledarja več. (Žalibog, da se že tudi med Slovenci n. pr. na Ljubljanskem koldvoru ne manjka klobasarjev, ki se celo še hvalijo s tako nesramnostjo. Če so bili Slovenci zraven, nam ni znano; gostilničar je rojen Nemeec in — katolik! Čudno se nam pa zdí, da vladni list, „Laib. Ztg.“, ki ima dostikrat po pet, šest in več strani inseratov, da celo „Slov. Narod“ že po opombi, ravno na kvatni petek in soboto tako naznanilo pri naša zaradi nekaj grošev! Vendar res čudno in neumljivo! Je li nevednost, lakomnost ali mržnja in zasramovanje katoliške cerkve več? In taki hočejo biti voditelji katoliškega slovenskega naroda!? Slovensko ljudstvo sploh še ni niti tako slepo, niti tako nevedno ali hudobno. Vr.) Kdo bi si bil pred časom kaj takega mislil in kako bi se mu bilo godilo pred slovenskim občinstvom! Dragi rojaki,

nikar tako, z Bogom se ne dá šaliti! Vém za take izgledé, da predrzneži, ki so v prepovedanih dneh meso jedli, ga potem še v praznikih niso imeli, ampak beračili so po svetu. Nekaj takih izgledov sem jaz že sam doživel in videl!

Letos je v Gorici v osrednem semenišču obilo českých bogoslovcev za tri škofije: Goriško, Tržaško in Poraško, menda še nad 40! Govori se pa, da naše „očetovsko“ namestništvo Tržaško ni hotelo vsem privoliti navadnih bogoslovskih štipendij, in da za nekatere bo treba nabirati (menda za osem Tržaške škofije) prostovoljne nabirke za njih vzdrževanje, ker so vsi vrli mladenči in večidel z izpitom zrelosti prevedeni. Dobrodošli nam vrli bratje Čehi!

Kako da skrbi Goriški magistrat za otroke slovenskih starišev v Gorici, Vam znabiti ni znano; da morajo namreč (že 3 leta) Goriški Slovenci sami z zbirkami vzdrževati šolo in vrt za iste otroke slovenskega jezika, akoravno ima dolžnost za nje skrbeti Goriški magistrat, kateremu tečejo v nenasiljive denarnice tudi slovenski noveci v obilnem številu. Ti ubogi zapuščeni otroci slovenskih delavcev v Gorici pridejo v tisto slovensko šolo v ulici sv. Klare blizo novega mosta, pa ne znajo še moliti ne slovenski, ne laški; pač so vredni vsega usmiljenja in podpore slovenskega občinstva, dokler ne pride čas, da bodo Slovenci in goriški deželni zbor enkrat govorili resno besedo v tem oziru s čudno mestno oblastjo. V to ime pomagajmo si zdaj sami in Bog z nami! Kajti le tako je mogoče rešiti še ostali slovenski jezik v mestu!

Marsikaj bi imel še pisati, a kaj, ko ni nič vselega; le grajati, pa še nevspešno, se človek kmalo naveliča. Vesele praznike in srečno novo leto! Znabiti nam kaj boljšega prinese, kar bi Vaš dopisnik z veseljem sporočal!

Domače novice.

(V bogoslovnem semenišču Ljubljanskem) bodo po božiču imeli duhovne vaje, katere bode vodil P. S. J. Novega leta dan bo slovesni sklep in pri tej priliki bodo premilostljivi knezo-škof novo sprejetim bogoslovcem delili duhovensko tonsuro — enemu tudi zakrament sv. birme — drugoletnim pa male rede. Tonsurandi so naslednji gg.: V. Vidergar, Janez Bartelme, Janez Bezeljak, Fr. Bizek, Ferdinand Čekal, Franc Ferjančič, Franc Fik, Janez Koren, Edvard Kosobud, V. Martan, Martin Nemanič, Matija Novak, A. Pfajfar, Janez Piber, Franc Rajčević, Janez Rehoř, Ludovik Schiffrer, Janez Šiška, S. Šmitik, Janez Soukup, Janez Zakrajšek, A. Žnidaršič, Tomaž Vondrašek, Vaclav Vondrašek.

(Slovenska predstava,) kakor smo že v soboto priobčili bode, v sredo dne 22. decembra t. l. Dramatičnega društva odbor priredi ta večer slovensko predstavo na čast veleslavnemu deželnemu zboru v slovesno razsvitljenem gledališču. Ker so stroški, gledé kostumov znatno narasli, opozarjamo še enkrat slovensko občinstvo, da se prav mnogobrojno udeleži te predstave.

(„Narodni dom“) je imel v nedeljo ob 11. uri svoj občni zbor, kateremu je predsedoval gosp. dr. Mosché. Ko se je zadostno število članov zbralo, pričel je razpravo g. predsednik s primernim nagovorom, v katerem je obžaloval izstop gosp. Ivana Hribarja iz odbornišstva, ter mu je izrekal zasluženovo jako toplo zahvalo za dotedanji trud posebno gledé loterije in knjigovodstva pri tisti. Dalje je g. dr. Mosché jako pohvalno omenjal „krajcarske podružnice Narodnega doma“, ki je v teku svojega kratkega obstanka nabrala lepo svoto 3000 goldinarjev. Iz odbornišstva izstopil je letošnji sedanji Novomeški gimnazijski ravnatelj g. Senekovič, ki je bil v odboru kot zastopnik „Matiče Slovenske“. Na njegovo mesto je prišel gosp. Luka Robič. Govornik na dalje pravi, da je društvo zaradi precej velikega premoženja postalo važen faktor v narodnem življenju, kar je društvo tudi ob vsaki priliki javno kazalo. Značaj mu je vseslovenski in se skrbno čuva vsakega partikularizma. Delovanje njegovo posvečeno bo tudi v bodočnosti izključljivo le kulturnim namenom, vestnemu oskrbovanju dosedaj nabranega premoženja in pomnoževanje njegovo z daljšim nabiranjem. Za to, pravi govornik, naj bi ne imeli nikdar veselice, pri kateri bi se ne domislili velike naloge, ki nas čaka — zgradbe

„Narodnega doma“. O premoženju sporočal je blagajnik dr. Staré. Tisto je znašalo 52.956 gold. 64 kr. konec decembra 1885. Letos bo pa znašalo že blizo 58.000 gold. V novem odboru so gg.: dr. Mosché za predsednika; in za odbornike pa: dr. Bleiweis-Trsteniški, Lah, Iv. Hribar, dr. Jarc, dr. Gregorič, Murnik, Kotnik, profesor Pleteršnik, Souvan, dr. Stare in dr. Vošnjak. V pregledovalni odsek so voljeni gg.: Souvan, Ivan Knez, Fr. Ravnikar, dr. Papež in Petričič. Govore imelo je še več gospodov, ki so vsi izražali toplo željo, da naj bi se kmalo postavila hiša, v kateri bi imela vsa slovenska društva varno zavetje. Bog pomozil!

(Gosp. Josip Nollí) naš rojak in operni pevec Milanskega opernega gledišča, je po večletnej odsotnosti sinoči stopil na domače deske v deželnem gledišči tukaj v operi „Ernani“, z ulogo kralja Karola V., kjer je navzočemu svetu na gromovito pohvalo pokazal, kako resnične so bile besede našega Koseskega: „Kjer zapoje, vse pogleda!“ Glas, prekrasen bariton, ki, če je treba, se lahko z vsakim tenorom poskusi, očaral je gledišče popolnoma. Gosp. Nollí je sedaj ena najsijajnejih zvezd na gledališčnem opernem obzorji cele Evrope.

(Med božjo službo) umoril in oropal je nekdo minulo nedeljo dopoldne v Št. Vidu pri Gradcu ondanjšnjega trgovca J. Kothgasserja v štacuni, ki je prav blizo cerkve.

Telegrami.

Beligrad, 20. dec. Avstro-ogerski poslanik grof Khevenhüller izročil je včeraj kralju svoj odpoziv. Kralj mu je podaril veliki križ reda belega orla. Danes je slavnostni obed na čast odhajajočemu poslancu; povabljeni so vsi poslaniški in konzulatni uradniki.

Sofija, 20. dec. Vlada je brzjavila velikemu veziru, da je Gadban paša stopil v intimno zvezo z opozicijo ter da pošilja visoki porti tendencijozna sporočila. Vsled tega klicala bo Turčija Gadbana na odgovor.

Berolin, 20. dec. Člane bolgarske deputacije sprejel je včeraj grof Herbert Bismark vsakega posebej.

Berolin, 20. dec. Bolgarska deputacija poklonila se je včeraj vsem tukajšnjim sporočnikom velesil. Pri ruskem sporočniku Šuvalovu oglasila se je dvakrat, pa je ni sprejel.

Umrlí so:

19. dec. Carolina Avanco, zlatarjeva vdova, 61 let, Truberjeva ulice št. 1, Oedema pulm. — Franca Strukel, mesarjeva hči, 3 mes., Poljanska cesta št. 46, katar v črevih.

20. dec. Marija Dobruta, kolarjeva žena, 35 let, Resljeva cesta št. 1, jetika.

V bolnišnici:

18. dec. Valentin Zaletel, delavec, 36 let, vročinska boleznin, — Barba Raxtresen, gostija, 60 let, katar v črevih.

19. dec. Helena Kosmač, delavka, 51 let, jetika.

20. dec. Marija Kukec, črevljarjeva vdova, 65 let, Carcinoma ventriculi.

Tujci.

19. decembra.

Pri **Matiču**: Dr. Podpeznik, zasebnik, z Dunaja. — Tandler, Bahofschitz in Hibschi, trgovci, z Dunaja. — Rudolf Bohnissl, kupčevalec, iz Linca. — Dr. pl. V. Kaiserfeld, zasebnik, iz Gradca. — Flenor, zasebnik, iz Trsta. — Alojzij Brauneisl, potovalec, iz Trsta. — Franc Petritsch, trgovec, iz Trsta. — Götzel, zasebnik, s soprogo, iz Bleda.

Pri **Stonu**: Adolf Weiss, potovalec, iz Budapešte. — Andrej Odlasek, železnič. uradnik, iz Žabnice. — Oskar Pozzeto, potovalec, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Marija Pogačar, zasebnica, iz Padove. — Rasmošič in Baolle, zasebnika, iz Škofje Loke.

— Jožef Komotar, posestnik, iz Bistrice. — Bjerti, davkar, iz Litije. — Teodor Holeinger, zasebnik, iz Postojne. — Opac in Kostiger, zasebnika, iz Ljubljane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		729.89	+9.2	sl. zap.	ošč.	
20. 2. u. pop.		728.05	+10.2	sl. vzh.	dež.	4.50
9. u. zveč.		726.53	+12.6	sl. zap.	p. jasno	dež.

Čez dan dež, zvečer veter in nekoliko jasno. Srednja temperatura 10.7° C., za 12.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. decembra

Papirna renta 5% po 100 gi. (s 16% davka)	82	25	kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82	70	"
4% avstr. ziata renta, davka prosta	111	80	"
Papirna renta, davka prosta	100	—	"
Akcije avstr.-ogerske banke	375	—	"
Kreditne akcije	292	30	"
London	126	15	"
Srebro	—	—	"
Francoski napoleon.	9	96 1/2	"
Ces. cekini	5	97	"
Nemške marke	61	87 1/2	"

Naznanilo.

Slavnemu p. t. občinstvu naznanjam, da se moja strugarska delavnica

nahaja

v Trubarjevi ulici št. 1,

in se priporočam za vsaktera dela in popravila v tej stroki.

Karol Vidmar,

strugar.

(3)

Primerno božično darilo!

Žrebanje že 27. decembra

Kincsem-srečke à 1 gld.

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gld. 50 kr.

Glavni dobitek v gotovini

50.000 gld.

10.000 gld. 5000 gld. z odtegljajem 20%. 4788 denarnih dobitkov.

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau oger. Jockey-kluba: Budapešt, Waitznergasse 6.